

Abdiás könyve

Hogy ki volt Abdiás, honnan származott, illetve mikor prófétált, senki sem tudja biztosan. Többen is próbálták már kitalálni, hogy vajon ki lehetett, de ötleteik mind csak pusztá találgatások. Bámulatos, mennyi mondanivalója van az embereknek egy olyan kérdéstről, amelyről nem beszél a Biblia. Mintha kiváló lehetőséget biztosítana ez arra, hogy különféle elméletekkel álljanak elő, diplomamunkákat és doktori disszertációkat írva olyan kérdésekről, amelyeket bővebben nem taglalnak az Írások.

Pedig amikor Isten nem szól, akkor csak találgathatunk. Találgatásaink viszont, még ha igazán briliánsak is, mégis csak hiábavalók. Én ezért inkább nem is találgatok. Ha a Biblia hallgat egy adott kérdésben, maradjunk mi is csendben. Ebben az esetben is csak annyit mondhatok, hogy az Abdiás név Istenimádót, vagy szó szerint, Jehova, illetve Jahve imádóját jelenti. Gyönyörű név ez.

Egyesek szerint Abdiás időben közvetlenül Jóel előtt prófétált, de hadd mondjam el ismét, hogy nem ez a fontos. Abdiással kapcsolatban az a fontos, hogy prófétált, próféciái pedig az edómiak ellen szóltak.

Az edómiak Jákób testvéreinek, Ézsaunak a leszármazottai voltak. Bizonyára emlékeztek, amikor Jákób édesanyja, Rebeka tanácsára Ézsaunak tettette magát idős apja, Izsák előtt, hogy megkapja az elsőszülöttségi joggal járó áldást. Ézsau ezért meggyűlölte testvérét Jákóbot, és megfogadta, hogy megöli.

Évekkel később a két testvér végül kibékült, bár az az ellenségeskedés átöröklődött a két fivér leszármazottaira, így az edómiak Izráel állandó ellenségeivé váltak.

Az edómiak erőszakos természetükből adódóan minden alkalmat megragadtak Izráel megtámadására. Amikor például Izráel háborúba keveredett Egyiptommal, Szíriával, vagy épp Asszíriával, az edómiak is azonnal támadást indítottak Izráel ellen. Az is megtörtént, hogy amikor a babiloniak megtámadták Jeruzsálemet, az izráéliek pedig megpróbáltak Edómba menekülni, az edómiak lezárták határaikat és visszakergették Isten népét egyenesen az ellenség karjaiba. Az edómiak tehát Izráel kitartó ellenségei voltak. Ezért az egyik zsoltárban a zsoltáros arra kéri Istent, hogy álljon bosszút az edómiakon, akik fennhangon buzdították Jeruzsálem elpusztítóit.

Abdiás próféciája tehát az edómiak ellen szól. Isten éppen azért öntötte ki ítéletét az edómiakra, mert Isten népének elszánt gyűlölői voltak.

Edóm valaha hatalmas királyság volt, lakói hatalmas városokat vájtak a sziklákba. Petra városát is az edómiak építették. Ma csupán a romjai láthatók, de még romjaiban is hirdeti ez a város az edómi királyság egykori pompáját.

„Abdiás látomása. Ezt mondta Edómról az én Uram, az Úr:” –

„Hírt hallottunk az Úrtól, követet küldtek a népekhez: Keljetek föl, indítsunk háborút ellene!” (1. vers). „Kicsinnyé teszlek a népek között, nagyon megvetett leszel!” (2. vers). „Megcsalt téged kevély szívet, mert sziklahasadékokban laksz” – ez kétségtelenül utalás Petra városára, illetve az edómiak többi sziklába vájt városára - „magasan van lakóhelyed, és ezt mondod magadban: Ki tud ledönteni a földre?” (3. vers).

Az edómiak nagy biztonságban érezték magukat az olyan sziklavárosokban, mint például Petra. Ahhoz, hogy az ember eljusson Petrába, egy keskeny sziklaszoroson kell átkeljen, amelyben egyszerre csak egy ló fér el a lovasával. Később a szoros kiszélesedik, és már ott is találja magát az ember Petrában, ahol mindenütt hatalmas barlangokat láthat, amelyeket a homokkő-sziklákba vájtak. Petra egykor óriási város volt!

Isten ebben az ígérésben szívük felfuvalkodottságáról beszél, hisz magasan a sziklák között éltek és rendkívül nagy biztonságban érezték magukat.

„Ki tud ledönteni a földre?”

„Ha olyan magasra szállsz is, mint a sas, és ha a csillagok közé rakod is fészkedet, onnan is ledöntlek – így szól az Úr! Ha tolvajok törnek be hozzád, vagy éjszaka a rablók, mennyire tönkremész! Hiszen annyit lopnak, amennyit akarnak! Ha szüretelők lepnek el, böngészni valót sem hagynak. Mennyire átkutatják Ézsaut! Megkeresik elrejtett kincseit. A határig űznek volt szövetségeseid, megcsalnak, levernek legjobb barátaid. Akik veled együtt ettek, titokban csapdát állítanak neked” (4-7. vers). „Azon a napon – így szól az Úr – kipusztítom a bölcseket Edómból, nem lesz értelem Ézsau hegyén. Rettegnek majd hőseid is, Témán, mert mindenkit kiirtanak öldökölve Ézsau hegyén!” (8-9. vers).

Ez a vers tehát megjövendöli, hogy bár nagyképűen biztonságban érzik magukat, Isten teljesen elpusztítja majd őket – minden edómi elpusztul. A 9. vers Témánt is megemlíti.

Biztosan emlékeztek, hogy amikor Jób nagyon szenvedett, és barátai meglátogatták, hogy vigasztalják. Az egyik barátját a témáni Elifáznak hívták.

Témán Edóm egyik fontos városa volt, amely bölcs tanácsadóiról volt híres. Elifáz Jóbnak adott tanácsai persze a világ bölcsességére épültek.

Itt viszont az Úr utal Ézsau hegyére és Témánra:

„Rettegnek majd hőseid is, Témán, mert mindenkit kiirtanak öldökölve Ézsau hegyén!”.

Isten tehát megjövendöli az edómiak teljes pusztulását. Találkoztatok mostanában akár egyetlen edómival is? Isten Igéje valóban beteljesedett. Isten megtette, amit előre megjövendölt – elpusztította az edómiakat.

Heródes családja jelentette az utolsó edómiakat. A család kihalásával pedig az utolsó edómi is eltűnt. Nagy Heródes Edómiából származott, vagyis edómi volt. Halála után fiai kerültek a trónra, de a királyi dinasztia kihalása az edómiak végét is jelentette, mert az edómiak ezután fokozatosan beleolvadtak a környező népcsoportokba. Isten szava tehát beteljesült – az edómiak elpusztultak.

A továbbiakban Isten rámutat, miért kellett az edómiaknak elpusztulniuk Abdiás próféta idejében: mert az edómiak telve voltak büszkeséggel.

„Erőszakos voltál testvéreddel, Jákóbbal szemben” – ne feledjük, hogy Ézsau és Jákób testvérek voltak. Közel álltak egymáshoz, mégis az edómiak erőszakosan viselkedtek Izráellel.

Emlékeztek, mi történt, amikor Mózes vezetésével Izráel népe kivonult Egyiptomból, és elindult az ígéret földjére? Amikor Edóm határához értek, Edóm királya kijött eléjük, Mózes pedig megkérte, hogy engedje át őket Edómon. Mózes megígérte, hogy nem esznek az edómiak kenyeréből, nem isznak az edómiak vizéből, egyszerűen csak szeretnének átvonulni az edómiak földjén, de a király mégis megtiltotta, hogy belépjenek Edómba. Mózes és Izráel népe kénytelen volt visszafordulni, és kikerülni az edómiak földjét.

Edóm tehát Izráel egyik fő ellensége volt, pedig Ézsau és Jákób édestestvérek voltak.

„Erőszakos voltál testvéreddel, Jákóbbal szemben, ezért szégyen borít el, és végképpen kiirtanak. Te is jelen voltál akkor, amikor ellenség hurcolta el kincseit, és idegenek törtek be kapuján, Jeruzsálemre pedig sorsot vetettek. Te is úgy viselkedtél, mint azok” (11. vers).

Ahogy azt már említettem, az edómiak minden lehetőséggel éltek: amikor Jeruzsálemet megtámadta Izráel valamelyik ellensége, az edómiak azonnal seregeket küldtek az ellenség oldalán a csatába. Edómot végül Dávid meghódította, így Izráel hűbéresévé vált egy időre. De Roboám uralkodásának idején az edómiak fellázkodtak Izráel ellen, és attól kezdve minden csatába bekapcsolódtak ellenük az ellenség oldalán.

„Ne nézz kárörömmel testvéredre balsorsa napján! Ne neved Júda fiain, vesztüknek a napján! Ne beszélj róluk nagy hangon nyomorúságuk napján!” (12. vers).

Pontosan ez volt Edóm bűne: örvendeztek, amikor Isten kiöntötte ítéletét népére, Izráelre. Istennek mint apának joga van megbüntetnie tulajdon gyermekeit, de senki ne merjen csatlakozni, vagy beavatkozni!

Mégis ez történt. Isten megfenyítette gyermekeit, az edómiak pedig fennhangon éljeneztek. Isten viszont azt mondja, nincs szüksége éljenzésre, amikor népét megfenyíti. Sőt, Isten épp azt veti Edóm szemére, hogy örült Izráel megfenyítésének.

„Ne törj be népem kapuján veszedelme napján!” –

Edóm belépett a kapukon, és minden alkalmat megragadott arra, hogy Izráelt megrövidítse.

„Ne nézd te is kárörömmel baját veszedelme napján! Ne nyúljatok kincseihez veszedelme napján!” (13. vers). „Ne állj oda az útfélre azért, hogy irtsd a menekülőket, és ne ejtsd foglyul a megmaradtakat a nyomorúság napján!” (14. vers).

Ott álltak földük határán, és elzavarták az odamenekülő Izráelieket. Ha pedig bárki túlélte egy-egy összecsapást, a megmenekülőket átadták az ellenségnek. Isten ebben

az ígérésben kimondja, hogy helytelenül cselekedtek. Nem szabadott volna ezt tegyük – ezért is kellett Edómnak teljesen elpusztulnia. Majd az Úr kijelenti:

„Mert közeledik az Úr napja, fenyegeti a népeket. Amit te csináltál, azt teszik veled is, visszaszáll rád, amit elkövettél!” (15. vers).

Olyan alapigazságot olvashatunk itt, amely az Újszövetségben is megfogalmazódik: ki mint vet, úgy arat. *„Ne tévelyegjetelek: Istent nem lehet megcsúfolni. Hiszen amit vet az ember, azt fogja aratni is” (Gal.6:7).*

„Amit te csináltál, azt teszik veled is, visszaszáll rád, amit elkövettél!” (Abdiás 1:15).
„Ahogyan ti szent hegyemen ittatok, úgy iszik majd szüntelenül minden nép. Részegre isszák magukat, olyanok lesznek, mintha nem lennének” (16. vers).

Bár Edómnak el kell pusztulnia, Isten megígéri, hogy népe megmarad.

„De a Sion hegyén menedék lesz, szent hely lesz az, Jákób háza visszanyeri birtokát” (17. vers).

Ez még nem történt meg.

Emlékezték, amikor Isten bevitte népét az ígért földjére? Józsué vezette a területek meghódítását, de Józsué könyvében újra meg újra azt olvassuk, a nép nem vette birtokba az egész földet.

Isten a Nílustól az Eufráteszig terjedő területet ígérte nekik, de Izráel népe történetében még soha nem birtokolta a nekik ígért teljes földet. Amikor Józsué vezetésével Izráel népe belépett a földre, Isten ezt mondta Józsuénak: „Nektek adtam ezt a földet. Előttetek járok, és kiűzöm előletek az ott élő népeket. De nem egyszerre. Ahogy beléptek a földre, és egyre több területet birtokba vesztek, az ott lakókat fokozatosan fogom kiűzni előletek. Hiszen ha egyszerre űzném ki őket, jönnének a vadállatok és mindenféle problémátok adódna. A termőföldeket pedig benőné a gaz. Ezért fokozatosan űzöm ki őket előletek, de ne feledjétek, hogy minden területet, melyre léptek, nektek adtam, hogy tulajdonotok legyen.

Más szóval: az egész föld a tiétek, Józsué. Csak annyit kell tennetek, hogy beléptek, és azt mondjátok, ez a miénk! Be kell lépjétek a földre, és birtokba kell vegyétek azt,

ami már a tulajdonotok. Be kell lépjete, és hit által el kell foglaljátok azt, amit nektek adtam. Józsué könyvének szomorú története azonban, hogy Izráel népe nem vette birtokba mindazt, amit Isten nekik ajándékozott. A jebúsiak földjét például csak Dávid idejében foglalták el, sőt a filiszteusok földjének nagy részét is csak Dávid idejében vették birtokukba.

Eszembe jut, hogy Isten drága és nagy ígéreteket adott nekünk is, hogy általuk az isteni természet részeseivé lehessünk – írja Péter. De mi mégsem vesszük birtokba mindazt, amit Isten nekünk adott. Olyan sok minden van még, amit Isten nekünk akar adni, de még nincs nálunk, mert nem vettük birtokba azt, ami már a mi tulajdonunk. Pedig már a mi tulajdonunk – ajándék Istentől! Isten megígérte nekünk ezeket a dolgokat. De ahogy Izráel népe, úgy mi is hitetlenségünkben nem lépünk be a földre, és nem vesszük birtokba mindazt, amit Isten megígért nekünk. Pedig ránk is ugyanaz az alapelv vonatkozik: *„Minden helyet, a melyet talpatok érint, néktek adtam”* (Józsué 1:3 – Károli).

Vegyük észre, hogy Isten múlt időt használ: nem nektek fogom adni, hanem nektek adtam! Ez már a miénk! Most már csak mennünk kell és birtokba kell vegyük mindazt.

Ragadjuk hát meg Isten dicsőséges ígéreteit, menjünk, és vegyük őket birtokba!

Ez az ígerész megjövendöli, hogy eljön majd az a nap, az Úr napja, amikor a Sion hegyén menedék lesz. Az Ószövetségben több prófécia is megjövendöli ezt, sőt Pál is utal rá a Zsidókhöz írt levélben – amikor Isten felnyitja Izráel szemét, és ismét munkálkodni kezd körükben. A Róma 11-ben a következőket olvashatjuk:

„A megkeményedés Izráelnek csak egy részét érte, amíg a pogányok teljes számban be nem jutnak, és így üdvözülni fog az egész Izráel, ahogyan meg van írva: Eljön Sionból a Megváltó” (25-26. vers).

Láthatjuk tehát, hogy nemcsak Abdiás próféta könyvében, hanem másutt is szól Isten a zsidók körében történő ébredésről az utolsó időkben, amikor Isten visszafogadja menyasszonyát, Izráelt, és ismét kiönti rájuk áldásait – a Sion hegyén menedék lesz.

„De a Sion hegyén menedék lesz, szent hely lesz az, Jákób háza visszanyeri birtokát” (17. vers).

Izráel határai kiterjednek majd azokra a területekre is, melyeket Isten először Ábrahámnak, majd Jákóbnak, majd pedig Mózesnek megígért.

„Jákób háza tűz lesz, József háza láng, Ézsau háza meg pozdorja: meggyújtják és felégetik. Nem marad meg senki Ézsau házából! Megmondta az Úr” (18. vers).
Ézsau és leszármazottai tehát egytől-egyig elpusztulnak, Izráel törzsei pedig megkapják a nekik járó területeket.

„Birtokba veszi a déli vidéket és Ézsau hegyét, az alföldet és a filiszteusok földjét. Birtokba veszik Efraim és Samária mezejét, Benjámint és Gileádot. Izráel fiainak a fogságból jövő serege birtokba veszi a kánaániak földjét Sareptáig, a fogságból jövő jeruzsálemiek, akik Szeféradban vannak, birtokba veszik a délen levő városokat. Győzelmesen vonulnak föl a Sion hegyére, és ítéletet tartanak Ézsau hegye fölött. Azután az Úr fog uralkodni” (19-21. vers).

Abdiás próféciája tehát Edóm ellen szólt, de előre mutat egészen az Úr napjáig, amikor Isten ismét megáldja Izráelt – amikor Sion megmentője, az Úr uralkodik majd.